

Посвячене
християнське життя

Духовна переміна

*Але щоб зростали в благодаті й пізнанні
Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа.
Йому слава і тепер, і дня вічного! Амінь.
2 Петра 3:18*

8

ПЛВЦ

Зміст

Духовна переміна	3
Вступ.....	5
I. Значення терміна «благочестя» (побожність).....	6
II. Відданість Богові	8
III. Благочестивий характер	10
Завершення.....	27
Додаток	30
А плід Духа: любов	31
Неможливе для людей можливе для Бога	39

Духовна переміна

8

Бог прагне перемінювати нас силою Святого Духа, аби ми ставали подібними до Нього. Він залишив нам обітниці, що робитиме це. Багато новонавернених переживає значні життєві зміни на початку свого духовного шляху. Іноді зміни у їхній поведінці є настільки ґрунтовними, що навколишнім, знайомим і друзям важко повірити, що перед ними та сама людина, що й раніше. Бог розпочав добре діло у житті новонаверненого, але це лише початок. Поки ми живемо на цій землі, Бог бажає і надалі вдосконалювати та змінювати нас, звертаючи наші серця до побожності. Цей урок буде спробою дати відповідь на питання про те, які у моєму житті мають статися зміни в результаті ходження з Христом.

Цей урок взятий з курсу «Посвячене християнське життя». Інші уроки цього курсу:

- 1) «Мета та процес християнського життя»
Чи знаєте ви що таке мета? Вам важко бути «хорошим» християнином? Дізнайтеся, що хоче зробити Бог у вас і через вас у цьому надзвичайному житті, до якого ми покликані.
- 2) «Сила для духовного життя»
Дізнайтеся про служіння Святого Духа невіруючим та віруючим і три заповіді щодо Святого Духа, які дає Боже Слово.
- 3) «Війна»
Ми перебуваємо в духовній боротьбі з рішучим ворогом. Дізнайтеся про тактику сатани і про те, як бути переможцем.
- 4) «Молитва: поклоніння та хвала»
Молитва — це вираження наших відносин з Богом. Навчіться новому спрямуванню молитви — як шукати Його лиця перш ніж шукати Його руку.
- 5) «Молитва: прохання та заступництво»
А зараз, зосередившись на Всемогутньому Богові, дізнайтеся про радість заступництва. Сюди включені основні принципи молитви, перешкоди для молитви і важливість спільної молитви.
- 6) «Живе та діяльне — Боже Слово»
Біблія — наш основний засіб спілкування від нашого Небесного Отця і пожива для нашого духовного життя. Дізнайтеся як здобути найбільше користі від цього живого, могутнього джерела.

- 7) «Ходіння вірою»
Фундаментальним принципом життя в Божому Царстві є віра. Дізнайтеся як долати виклики вірі, а також які є етапи пізнання Божої волі у вашому житті.
- 9) «Розуміння страждань»
Дізнайтеся п'ять цілей страждання і як наша реакція на страждання може збудувати або зруйнувати нас. Ми самі вирішуємо чи страждання приведе нас до озлобленості чи до духовної зрілості.
- 10) «Спільність у родині»
Дізнайтеся як допомогти побудувати спільність у церкві, нашій «родині», як вирішувати конфлікти і як практикувати спілкування, яке прославлятиме Христа і принесе радість в наші серця.
- 11) «Служіння своїм ближнім»
Цей урок вимагатиме від вас перевірки як ви можете служити іншим. Він відкриє вам очі на те, для чого Бог дав вам дари Святого Духа і наскільки важливо для вас служити людям навколо.
- 12) «Використання часу»
Біблія говорить про роботу і як ми маємо використовувати час? Чи знаєте ви свої пріоритети і чи ставите ви цілі, які відображають це? Цей урок допоможе вам правильно використовувати час.
- 13) «Підготовка до відродження»
Існує так багато розмов про відродження, але так мало свідчень цього. Погляньте на історію відроджень і принципи, які ми можемо використати, щоб принести відродження зараз, сюди — в наші життя, в нашу церкву, в Україну.

Вступ

Переміна — це надприродна робота Бога. Але якщо це те, що робить Бог, то навіщо нам урок про духовну переміну? Тому що, навіть у цьому, Він не робить нічого проти нашої волі. Він хоче, щоб ми бажали Його, бажали того, що від Нього, бажали того, що Він бажає, бажали бути схожими на Нього. Чи бажає Він зміни у вашому житті? Звичайно. Він хоче, щоб ви зростали. І Він хоче, щоб ви самі цього бажали. Завдання — поглибити вашу посвяту Йому, любов до Нього. Ми надіємося, що цей урок стане новим кроком вперед у вашій духовній подорожі.

Щоб здобути більше користі від вашої духовної подорожі, виконуючи цей урок, ми рекомендуємо зробити три речі:

- 1) Вивчаючи цей урок, ведіть духовний щоденник. В ньому ви запишете імена людей і потреби, за які ви молитесь, відповіді Бога і місця Біблії, які ви читаете, і чому вчить вас Господь.
- 2) Поставте собі метою щодня проводити тихий час з Богом. Якщо ви лідер, ми закликаємо вас виділити для цього одну годину на день протягом місяця. Однак якщо у вас ще немає регулярного часу спілкування з Богом, почніть з того, щоб кожного дня ставити собі мету — проводити такий час і практикувати це протягом місяця.
- 3) Вчіть напам'ять 4 вірші з Біблії. Ми пропонуємо вам вибрати 4 вірші з 11 розділу Послання до Євреїв — найвідомішого розділу про віру.

В уроці будуть питання, вправи і завдання, які допоможуть вам взаємодіяти з матеріалом і застосовувати його в житті. Зверніть увагу, що в кінці уроку є відповіді і ви можете перевірити наскільки засвоїли матеріал.

Ми радимо вам завести окремий зошит для виконання вправ. Це буде ваш «зошит роздумів», де ви можете записувати свої відповіді і думки з поданого матеріалу. Записи підкріплюють навчання, тому це чудовий інструмент для особистого зростання.

ПЛАН УРОКУ

- I. Значення терміна «благочестя» (побожність)
- II. Відданість Богові
 - A. Божий страх
 - B. Божа любов
 - B. Прагнення до Бога
- III. Благочестивий характер
 - A. Принципи благочестивого характеру
 - B. Риси благочестивого характеру

Завершення

ЦІЛІ УРОКУ

До кінця цього уроку ви повинні вміти:

1. Дати письмове визначення терміна «благочестя» (один абзац), у якому буде висвітлено вживання цього слова у Новому Заповіті.
2. Дати визначення кожного з трьох складових відданості Богу.
3. Назвати та пояснити чотири принципи благочестивого характеру.

4. Назвати та дослідити тринадцять біблійних рис характеру і написати узагальнений висновок про те, що означає кожна з них.
5. Провести поглиблене дослідження однієї з цих рис, яка є, на вашу думку, найслабше розвинутою у вас, і визначити області, де вона має втілюватися у вашому житті, а також розробити стратегію посилення обраної сфери.

Завдання до уроку

1. Перегляньте план уроку та детально ознайомтесь із цілями уроку.
2. Прочитайте урок, дайте відповіді на питання і виконайте вправи, звертаючись, де вказано, до Біблії та текстів, обов'язкових до прочитання у цьому уроці.
3. Прочитайте матеріали для читання до цього уроку у додатку:
“А плід Духа: любов” розділ 2 з книги «Повна віддача»
“Неможливе для людей можливе для Бога” розділ 5 з книги «Повна віддача»
4. Свій час тихого спілкування ви можете спрямувати на розмірковування та молитву про ті риси характеру, які ви будете досліджувати протягом цього уроку. Однак потрібно слідувати, щоб це був час шукання Бога та спілкування з ним, а не додаткова можливість виконати завдання уроку.
5. Вивчіть напам'ять чотири біблійні вірші протягом вивчення цього уроку, бажано з 11 розділу Послання до Євреїв.
6. Проведіть поглиблене дослідження, спрямоване на втілення однієї з рис благочестивого характеру (проект).

Визначення ключових термінів

Благочестя або побожність — це така відданість людини Богові, завдяки якій в її житті відзеркалюється Божий характер та Його бажання.

I. Значення терміна «благочестя» (побожність)

Якби ви попросили кількох людей дати визначення побожності або описати, якою є благочестива людина, то, без сумніву, отримали би кілька різних відповідей. Чому? По-перше, наше розуміння того, що таке побожність, є дещо упередженим через вплив суспільної думки. У будь-якому народі всередині християнської спільноти є певна модель поведінки, яка вважається ідеальним виявом побожного життя. По-друге, наша думка формується під впливом наших особистих схильностей. Люди, які від природи є більш прагматичним, зазвичай роблять наголос на послуху та практичних аспектах життя, а ті, у кого переважає емоційна складова, — на внутрішньому переживанні Бога. По-третє, більшість християн ніколи ґрунтовно не досліджувала цю тему. У нашому світогляді є дуже багато таких концепцій, які сформувалися під впливом оточення та наших особистих схильностей, а не на основі Біблії. Дуже часто серед таких ідей опиняється і наше розуміння благочестивого або побожного характеру.

Для дослідження благочестя нам потрібне чітке розуміння значення цього слова. Якщо коротко, то словом «благочестя» або «побожність» описується відданість Богові.

Дії 3:12 — це один із прикладів вживання слова «благочестя». У цьому вірші Петро просто казав, що зіцнення сталося не через благочестя учнів, а що його причиною була сила Ісуса Христа. У творах Павла теж вживається термін «благочестя» або «побожність», але не

часто. Павло писав свої ранні листи з метою утвердження Євангелії благодаті, яка не залежить від жодних наших заслуг. Ми не бачимо цього слова в його ранніх посланнях. Відданість Богові або побожність — це риса, про яку він навчає у своїх листах, написаних до зрілих християнських керівників.

Оскільки поняття благочестя або побожності пов'язане у першу чергу з відданістю Богові, зазвичай вважається, що побожність людини не є віддзеркаленням її характеру, що побожність є лише однією зі сторін християнського життя. Однак протягом усієї історії дослідники Біблії сходилися на тому, що відданість людини Богові **завжди призводить** до життя, гідного Господа, Якому вона віддана. І тому ми цілком можемо говорити про благочестивий характер. Джеррі Бріджес у своїй книзі «Вправляння у благочесті» говорить, що благочестя — це «посвята Богові, результатом якої стає життя до впадоби Йому».¹

Вправа 1

Дослідіть уривки Писання, в яких йдеться про благочестя або побожність. Доволі цікавим є те, як і де слово «благочестя» вжито в Новому Заповіті. Нижче подано перелік усіх уривків, де вжито це слово, за винятком одного вірша у Книзі Дії, який вже було згадано. Дослідіть кожен уривок та занотуйте в себе в зошиті будь-які деталі з контексту, які поглиблюють ваше розуміння наведених віршів.

а) 1 Тимофія 2:2, 10	д) 2 Тимофія 3:5
б) 1 Тимофія 3:16	е) Тита 1:1
в) 1 Тимофія 4:7, 8	ж) 2 Петра 1:3, 6, 7
г) 1 Тимофія 6:3, 5, 6, 11	и) 2 Петра 3:11

На основі інформації, зібраної під час дослідження особливостей вживання слова «благочестя» у Новому Заповіті, дайте відповіді на подані нижче питання.

Вправа 2

Поміркуйте. Апостол Павло вживає термін «благочестя» лише у 1 та 2 Тимофія та Тита. Як ви думаєте, чому?

Вправа 3

Вирішіть для себе, чим є благочестя — ознакою цілого нашого характеру чи однією з його рис. Іноді весь характер людини називають благочестивим. На вашу думку, чому буває так, що слово «благочестя» або «побожність» вживається так, ніби воно належить до великого переліку інших рис характеру, а тому стосується лише окремої сторони людської особистості?

Вправа 4

Дайте визначення благочестя. Яке б ви дали визначення благочестя або побожності, ґрунтуючись на проведеному короткому дослідженні? У своєму зошиті напишіть на цю тему один абзац — згодом ви зможете повертатися до свого визначення.

¹ Bridges J. The Practice of Godliness. — Colorado Springs, CO: NavPress, 1983. — P. 20.

II. Відданість Богові

Бріджес у своїй книзі «Вправляння у благочесті» згадує Еноха, показуючи його взірцем по-божності. Прочитайте в Біблії коротку оповідь про Еноха у Книзі Буття 5:18–24, а потім в Євреїв 11:5.

Енох ходив з Богом, і Енох догодив Богові. Те, що він ходив з Богом, вказує на його стосунки з Богом та відданість Йому; а те, що він догодив Богові, — на його поведінку, яка впливала з цих стосунків. Неможливо вибудувати модель християнської поведінки, якщо не закласти основу відданості Богові. Вправляння у благочесті — це, найперше, плекання стосунків з Богом, завдяки яким стає можливим розвивати й таке життя, яке було би Богові до вподоби. Наше уявлення про Бога та наші стосунки з Ним визначають те, як ми поводимося.²

Питання 1. Бріджес говорить про два словосполучення, якими в Біблії описано Еноха: «ходив з Богом» і «догодив Богові». Як він пов'язує ці два описання?

Цей первинний принцип є життєво важливим для нашого розуміння християнського життя. Те, яким є наш погляд на Бога та як вибудовуються наші стосунки з Ним, визначатиме сутність та якість нашого життя. Таку зосередженість на Богові, коли Бог стає центром нашого життя, Бріджес називає відданістю Богові.

Він говорить про три складові, з яких складається наша відданість Богові: страх Божий, Божа любов та прагнення до Бога. У схемі 8.1 показано зв'язок між цими складовими.³

Схема 8

Божий страх є фундаментальним аспектом нашої відданості Богові. Цим терміном позначається наше поважливе та благоговійне ставлення до святого Бога, Який так багато для нас зробив, залишаючись при цьому всемогутнім вічним Богом. Ще одним фундаментальним аспектом є наша любов до Бога, до якої нас закликає Писання. Вершиною цього трикутника є наше прагнення до Бога, яке стає все сильнішим разом із поглибленням наших стосунків з Ним.

А. Божий страх

Зараз ми спробуємо трохи глибше дослідити поняття Божого страху. Зазвичай слово «страх» нашої душі нас на думку про неспокій. Такі слова як «засудження» або «гнів» мо-

² Там само. — С. 23.

³ Там само. — С. 24.

жуть викликати в нас тремтіння. Але словом «страх» може позначатися також шанобливе благоговіння, тобто такий стан, в якому перебуває людина, коли споглядає щось надзвичайно величне та переповнюється подивом.

Питання 2. Яке значення терміна «Божий страх» є головним для християнина?

Словосполучення «страх Господній», «страх Божий», «боятися Господа» часто зустрічаються у Писані. Цей страх представлений як бажана риса, а основна ознака, яка підкреслюється у ньому, — це поклоніння та пошана. Ми вже зазначали в уроці 4, що під час тихого спілкування з Богом нам необхідно зосереджуватися на Його величі та дивовижності.

Бріджес цитує Альберта Мартіна⁴, де той наводить три складові Божого страху, необхідних для того, щоб у християн був правильний Божий страх.

1. Правильне уявлення про Божий характер.

Одним із мотивів нашого вивчення Біблії має бути бажання глибше пізнати, яким є Бог. З цієї самої причини важливо добре знати і Старий Заповіт, і Новий — аби мати повніше розуміння Божого характеру.

2. Всеосяжне почуття Божої присутності.

«Бо ж перед очима Господніми всі дороги людини, і стежки її всі Він рівняє» (Приповісті 5:21).

«Очі Господні на кожному місці, позирають на злих та на добрих» (Приповісті 15:3).

«Бо очі Господні дивляться по всій землі, щоб зміцнити тих, у кого все їхнє серце до Нього» (2 Хронік 16:9).

3. Постійне розуміння нашого боргу перед Богом.

Ми стоїмо перед могутнім Богом, Який підняв нас із пороку, дав нам спасіння та обдарував Своєю любов'ю.

Вправа 5

Згадайте свій особистий приклад. Чи можете ви згадати випадок зі свого власного життя, коли Божий страх або благоговіння перед Богом впливав на ваші дії або почуття? Опишіть цей випадок у своєму зошиті.

Б. Божа любов

Благоговіння перед Богом є надзвичайно важливим, однак це лише один з аспектів нашої істинної відданості Богові. Аби наша відданість Богові була врівноваженою, страх Божий у нас має поєднуватись із правильним розумінням Божої любові.

Вправа 6

Знайдіть зв'язок між страхом та любов'ю. Бріджес стверджує, що «лише богобоязливий християнин може по-справжньому оцінити Божу любов»⁵. Чи ви згодні з таким твердженням? Поміркуйте та поясніть.

⁴ Там само. — С. 29.

⁵ Там само. — С. 30.

Усі ми побачили Божу любов, виявлену в жертві Його Сина, принесеній за наші гріхи. Ми знаємо слова *«Так бо Бог полюбив світ...»*, і знаємо, що цей «світ» — це і ми також. Проте Божа любов є набагато більш особистою, цю любов важко описати словами. Ця любов є настільки всеосяжною, що Павло говорить: *«Бо я пересвідчився, що ні смерть, ні життя, ні Ангели, ні влади, ні теперішнє, ні майбутнє, ні сили, ні вишина, ні глибина, ані інше яке створіння не зможе відлучити нас від любови Божої, яка в Христі Ісусі, Господі нашім!»* (Римлян 8:38–39).

Якою є наша відповідь на цю любов? Якщо ми маємо хоч найменше розуміння цієї величної та милосердної любові, то єдиною нашою відповіддю теж буде любов. Ми знову звертаємося до повеління, записаного в Писанні, яке згодом цитував Ісус: *«ЛЮБИ ГОСПОДА, БОГА СВОГО, УСІМ СЕРЦЕМ СВОЇМ, І ВСІЄЮ ДУШЕЮ СВОЄЮ, І ВСІМ СВОЇМ РОЗУМОМ, І З ЦІЛОЇ СИЛИ СВОЄЇ!»* (Марка 12:30). Це вимога повної відданості Богу. Бог у Своему співчутті до нас виявив Свою любов, коли ми були грішниками. Заслужити цієї любові ми ніколи не зможемо. Її можна лише прийняти та на неї відповісти. У нашому практичному житті правда про те, що Божа любов є благодатним даром, є надзвичайно вагомим, бо показує нам, що ми не зобов'язані заслужити на неї та не повинні боятися її втратити, якщо у чомусь оступимося.

Питання 3. Якою є наша відповідь, коли ми розуміємо дивовижність Божої любові?

В. Прагнення до Бога

Якщо ми бачимо одночасно і велич Бога, і Його любов, то це стає для нас чудовим поштовхом до дій. Якщо зберігати таку рівновагу у нашому погляді на Бога, то ми зможемо належним чином відповідати Йому та реагувати на Нього. Такою відповіддю, такою реакцією на Бога стає наше прагнення до Нього.

Це добре видно у житті царя Давида, який так ревно і щиро виявляв свої почуття до Бога. Він писав: *«Як лине той олень до водних потоків, так лине до Тебе, о Боже, душа моя, душа моя спрагнена Бога, Бога Живого! Коли я прийду й появлюсь перед Божим лицем?»* (Псалом 42:2–3). Давид був людиною, яка у Богові бачила величного Творця та оспівувала Його характер. Він був людиною, яка глибоко любила Бога та виявляла свою любов у послуху. І ще він був людиною, настільки відданою Богові, що у нього до Бога була спрага. Давид хотів бути з Господом, він радів можливості перебувати у Божій присутності.

Але що робити, якщо у нас немає цього поривання до Бога, цієї жаги бути з Ним, цього бажання втамувати у Ньому спрагу своєї душі? Можливо, тоді нам варто прискільки більше дослідити, у що саме ми віримо, коли говоримо про віру в Бога, і наскільки розвинутими є в дійсності наші стосунки з Ним. Ми знаємо, що ще від часів Адама Бог хотів спільності з людиною. Ми вже говорили про Еноха, який ходив з Богом. Ви можете дослідити Писання та побачити у ньому численні приклади людей, які пройшли своєю життєвою дорогою у тісному єднанні з Богом. Таке спілкування з Ним можливе лише тоді, коли ви дійсно бажаєте бути у Його присутності, глибше Його пізнавати, віддати Йому себе повністю — серце, душу, розум та силу.

III. Благочестивий характер

Наша відданість Богові задає тон нашому християнському досвіду. Наша зосередженість на Бозі та на стосунках з Ним є фундаментом для нашого поступу до зрілості. Проте це лиш один бік християнського життя, це ще не повна картина. Відданість Богові має позитивний

вплив на те, ким ми є і що ми робимо. Решта цього уроку буде присвячена характеру, джерелом якого є наші стосунки з Богом. Ми розглянемо декілька загальних принципів благочестивого характеру, а потім дослідимо кілька його рис, можливості їхнього застосування та розвитку.

А. Принципи благочестивого характеру

Є кілька принципів, які стануть вам у пригоді у вашому прагненні до благочестя.

1. Завдяки любові та прагненню до Бога у вас буде правильна мотивація для поступу на шляху до благочестя

Уявіть собі дитину, біля якої завжди є її батько. Дитина безмежно його любить, скрізь, де тільки можна, за ним ходить і повторює усе, що робить тато. Ким хоче стати маленький хлопчик, коли виросте? Тим, ким є його тато. Будь-який тато, який має достатньо мудрості та любові, щоб виявляти увагу своїй дитині, матиме від дитини таке саме палке шанування. Тато для дитини є героєм. Ми приходимо до Небесного Отця як Його діти, і саме такі стосунки з нашим Отцем зроджують у нас прагнення рости та ставати такими, як Він.

2. Якщо не проводити час з Богом, то благочестивого характеру не буде

Цей принцип тісно пов'язаний з першим. Якщо ви щирим серцем любите Бога, то хотітимете проводити час із Ним. Проводячи час із Ним, ви глибше Його пізнаватимете. А коли побачите у Ньому ту чи іншу рису, ви зможете наслідувати її. Проте неможливо наслідувати того, з ким ви не знайомі, — просто неможливо фізично! Бог послав Свого Сина у людському тілі, щоб ми мали досконалий приклад для наслідування.

Необхідність проводити час з Богом і є однією з причин, чому в цьому курсі передбачена можливість проводити більше часу з Богом. Саме для цього година тихого спілкування щодня є однією з вимог для завершення курсу. Ми не можемо силоміць викликати у вас бажання бути з Богом, але протягом цього курсу ви маєте можливість таке бажання у собі розвивати. Ви можете використовувати цей час для того, щоб подивитися в очі Отцеві та сказати Йому: «Я хочу бути таким, як Ти».

3. Для розвитку благочестя необхідна залежність від сили Святого Духа в нашому житті

Якщо ви бажаєте бути благочестивими, ніякі ваші зусилля не зможуть задовольнити це прагнення, — лише Божа сила, яка діє в нас, робить це можливим.

Прочитайте Ефесян 3:16–21. У цьому уривку йдеться про силу жити християнським життям. Послання до Ефесян є потужною підмогою для християнського ходіння. Якщо ми хочемо знати, куди ми прямуємо, що нам дано для практичного вжитку, яким є наше становище перед Богом і чого Він бажає для нас, то в цій книзі знайдемо відповіді.

Питання 4. Чого бажає Павло для християн, яким він адресує свого листа?

Наша сила випливає із сили Святого Духа. Він є тим, хто може перемінити внутрішню людину і зробити її такою, якою її бажає бачити Бог. Крім того, ми тут бачимо, що пізнання любові Христа та наша відповідь на неї допомагає нам наповнитися Божою повнотою. Завдяки цим стосункам з Христом та силі, яку ми маємо через Нього, наш розвиток може відбуватися з меншим напруженням.

Відведіть зараз час для прочитання «Неможливе людям можливе для Бога» у додатку.

Питання 5. Яка головна теза Мюррея в цій главі і як ми можемо пов'язати сказане ним з нашою духовною переменою?

Це не означає, що ми нічого не маємо робити, а все станеться саме собою. Це означає, що наше бажання є настільки великим, наше прагнення настільки глибоким, що Бог здійснює бажане Своєю силою.

4. Благочестя — це вибір

Хоча ми ніколи не зможемо стати благочестивими тільки завдяки власним зусиллям, Бог, без сумніву, хоче, щоб певних зусиль ми таки докладали. Він завжди залишає нам вибір щодо того, наскільки ми хочемо зростати і як далеко хочемо дійти. Саме тому у Писанні ми маємо дуже чіткі вказівки щодо того, що нам слід робити та чого робити не слід. Коли ми щодня приймаємо рішення виявляти покору об'явленому Божому слову, знаючи, що ми й надалі залежні від Божої сили, Бог діє — проте діє лише у відповідь на виявлену нами ініціативу. Неприпустимо відмовлятися від відповідальності або просто чекати, щоб Бог зробив нас досконалими. Це Він чекає, поки ми виявимо нашу посвяту Йому, і тоді Він починає діяти.

Б. Риси благочестивого характеру

Повторимо те, що ми вже взнали. Усе християнське життя є зосередженим на відданості Богові. Ця відданість має три аспекти. По-перше, у нас повинно бути правильне відчуття Божої величі, яке ми називаємо страхом або благоговінням. Цей страх доповнюється почуттям усеосяжної Божої любові. Всемогутній, безмежний, святий Бог всесвіту любить нас і заплатив ціну за наші гріхи, щоб ми могли жити в особистому спілкуванні та єднанні з Ним. Це приводить нас до третього аспекту — відданості. Що більше ми усвідомлюємо глибину та дивовижність цих істин, то більше нас сповнює прагнення до спільності з Богом.

Християнство у своїй суті є живими стосунками з особистим Богом, а не переліком норм та правил, до яких іноді люди зводять віру в Христа. Коли ці стосунки зростають і розвиваються, тоді людина своїм життям все більше і більше догоджає Богові. Ми починаємо набувати Його характер, коли свідомо докладаємо зусиль до побожного життя та покладаємося на силу Святого Духа. Позитивний розвиток нашого характеру спонукає нас відмовлятися від того, що йде всупереч природі Бога. Бог кожного з нас зробив унікальним, і тому одним людям легше виявляти одні риси характеру, а іншим — інші, проте ми всі несемо відповідальність за те, щоб працювати над собою в усіх сферах.

Цей поступ до зрілості буде тривати все наше життя, а тому ми весь час маємо дбати про посилення кожної сфери нашого характеру. Не йдеться про те, що ми маємо бути однаковими. Кожна людина створена неповторною, у кожної людини свій особливий культурний контекст. Благочестя не обов'язково буде виявлятися у вашому житті точно так само, як у житті іншої людини. У кожного з нас мають бути живі та динамічні стосунки з Христом, які призводитимуть до вироблення в нас тих рис характеру, що віддзеркалюватимуть Божу при-

роду. Ми повинні підтримувати й надихати один одного в нашому ходінні з Господом, але при цьому не вимагати, щоб усі інші були такими самими, як ми, й чинили те ж саме, що ми.

І тепер, взявши за основу таке розуміння, ми можемо розглянути кілька рис характеру, які мають виявлятися у нашому житті. Виникає перше запитання: «Які характеристики мають бути помітні у моєму житті?» Ми можемо почати з Галатів 5:22–23. Цей перелік не є повним. Усі ці риси подаються і в інших місцях Писання у вигляді повелінь, і разом з переліченими рисами називаються й інші. Різні переліки рис благочестивого характеру склалися і людьми, які навчали Біблії інших. Один відомий американський вчитель Біблії склав перелік з 49 бажаних рис християнського характеру. У нашому дослідженні ми обмежимося лише тринадцятьма. У цьому переліку немає нічого священного або непорушного, він не є вичерпною збіркою рис християнського характеру. Ми навіть радимо вам додавати до нього інші риси, які здаються вам важливими.

Проект (частина 1): Риси благочестивого характеру

Для кожної з тринадцяти рис подається таблиця, в якій наводиться коротке узагальнене визначення цієї риси з огляду на те, як вона описується в Біблії, та перелік місць Писання, які варто дослідити для поглибленого розуміння.

З тринадцяти запропонованих рис ви маєте вибрати сім, з якими будете працювати далі. Дослідіть кожен наведений вірш. Кожен вірш має бути прочитаний у контексті, вам слід зауважувати всі ті деталі, які допомагають краще зрозуміти сутність та особливості досліджуваної риси. У переліку місць Писання є і приклади Божого характеру, і повеління для нас. Крім того, ви можете додати й інші місця Писання, які здаються вам корисними.

Запишіть, які переваги приносить досліджувана риса характеру та які риси є її протилежністю. Доволі часто ми краще розуміємо якусь ідею, коли розглянемо її протилежність.

До кожної із семи вибраних вами рис потрібно написати загальне формулювання про те, що ця риса означає і як вона впливає на життя християнина. Якщо маєте час, зверніться до свого особистого досвіду та наведіть один позитивний і один негативний приклад. Якщо під час дослідження у вас виникають додаткові зауваження, запишіть їх у своєму зошиті на майбутнє.

Для роботи над кожною обраною рисою слід виділити одну або дві сторінки у зошиті. Зразок того, як має проводити дослідження, подано нижче. Усі результати ваших досліджень мають записуватися у зошиті, а не у цьому підручнику. Зауважте, що ми подаємо лише заголовки, а решту роботи ви маєте виконати самі. Вам слід залишити достатньо місця між заголовками для запису результатів своїх досліджень. (Ви можете залишити у зошиті достатньо місця для всіх тринадцяти рис характеру, щоб згодом повернутися до них та дослідити ті, які цього разу ви пропустите).

Перед тим як почати роботу над цим проектом, прочитайте «А плід духа: любов» у додатку. Ця перша риса — любов — має велику силу, проте дуже часто вона є недбаною в церкві.

1. Любов

Визначення: добровільний вибір та виконання того, що служить найкращим чином для блага тих, кого ми любимо.

Місця Писання для дослідження:

- 1 Коринтян 13:4–8
- Колосян 3:14
- 1 Солунян 3:12
- 1 Солунян 4:9–10
- 1 Петра 1:22
- 1 Петра 4:8
- 1 Івана 3:16
- 1 Івана 4:7–11
- 1 Івана 4:20–21

Переваги любові

Протилежність любові

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

2. Смирення

Визначення: чітке визначення дати важко; в основі смирення лежить ідея правильної оцінки того, ким є людина; це визнання того факту, що людина має дар від безмежного Бога всесвіту або сама є таким даром; це свідоме прагнення не привертати до себе уваги, вихваляючись своїми сильними сторонами або невиправдано виставляючи свої слабкості.

Місця Писання для дослідження:

- Приповісті 15:33
- Приповісті 18:12
- Приповісті 22:4
- Ісаї 57:15
- Ісаї 66:1–2
- Михея 6:8
- Софонії 2:3
- Матвія 18:2–4
- Луки 18:10–14
- Дії 20:19
- Ефесян 4:2
- Филип'ян 2:3
- Колосян 3:12
- Якова 4:6
- 1 Петра 5:5

Переваги смирення

Протилежність смирення

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

3. Вдоволення

Визначення: постійний спокій у душі, свобода від переживань, заснована на задоволенні своїм становищем. Павло двічі вживає це саме слово (у грецькому оригіналі), кажучи про достатність: у 2 Коринтян 9:8 та у 2 Коринтян 12:9.

Місця Писання для дослідження: Хоча і не в кожному з наведених місць Писання вжито слова «вдовольнятися», «задовольнятися» чи похідні від них, усі ці вірші так чи інакше пов'язані з цією темою.

- Псалом 16:6
- Псалом 37:7
- Псалом 37:16
- Приповісті 14:14
- Приповісті 16:8
- Приповісті 17:1
- Приповісті 30:8
- Екклезіяста 4:6
- Екклезіяста 5:12
- Матвія 6:24–34
- Луки 3:14
- Филип'ян 4:11–12
- 1 Тимофія 6:6
- 1 Тимофія 6:8
- Євреїв 13:5
- 2 Коринтян 9:8
- 2 Коринтян 12:9–10

Переваги вдоволення

Протилежність вдоволення

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

4. Вдячність

Визначення: щира подяка Тому, від Кого ми отримуємо все; визнання того, хто є Джерелом всього життя.

Місця Писання для дослідження:

- Псалом 69:31
- Псалом 95:2
- Псалом 136:1–3
- Луки 17:11–19
- Римлян 1:21
- Римлян 14:6–7
- 1 Коринтян 1:4
- 1 Коринтян 15:57
- Ефесян 5:4
- Ефесян 5:20
- Филип'ян 1:3–5
- Филип'ян 4:6
- Колосян 2:7
- Колосян 3:15–17
- Колосян 4:2
- 1 Солунян 5:18
- 2 Солунян 2:13
- 1 Тимофія 4:4
- Об'явлення 7:12

Переваги вдячності

Протилежність вдячності

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

5. Радість

Визначення: піднесення нашої душі, джерелом якого є наші стосунки з Богом; радість не є обумовленою якимись обставинами.

Місця Писання для дослідження:

- Неемії 8:10
- Псалом 4:8
- Псалом 5:12
- Псалом 16:11
- Псалом 51:14
- Приповісті 17:22
- Екклезіяста 2:26
- Ісаї 35:10
- Ісаї 61:3
- Єремії 15:16
- Луки 2:10
- Івана 15:11
- Івана 17:13
- Дії 5:41
- Дії 16:23–25
- Римлян 14:17
- Римлян 15:13
- Филип'ян 4:4
- 1 Солунян 1:6
- 1 Солунян 5:16
- 1 Петра 1:6–8
- 1 Петра 4:13

Переваги радості

Протилежність радості

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

6. Святість

Визначення: відокремленість, відділення; для християнина це означає відокремлення від гріха і відділення для Бога; святість невід'ємно пов'язана з ідеєю моральної чистоти — чистоти життя (при потребі див. урок 1).

Місця Писання для дослідження:

- Левит 20:7
- Йова 31:1
- Псалом 24:3–4
- Римлян 6:19
- Римлян 12:1–2
- 1 Коринтян 3:17
- 2 Коринтян 7:1
- Ефесян 4:24
- Ефесян 5:3–5
- Ефесян 5:25–27
- Колосян 3:5, 12
- 1 Солунян 3:12–13
- 1 Солунян 4:3–7
- 1 Солунян 5:22
- 1 Тимофія 2:8
- 2 Тимофія 1:9
- 2 Тимофія 3:16–17
- Тита 2:11–12
- Євреїв 12:10
- Євреїв 13:18
- 1 Петра 1:15
- 1 Петра 2:11, 12
- 2 Петра 3:11
- Об'явлення 22:11–12

Переваги святості

Протилежність святості

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

7. Стриманість

Визначення: вміння тримати під контролем свої емоції, бажання, потяги та вчинки задля вищих цілей та ідеалів.

Місця Писання для дослідження:

- Приповісті 16:32
- Приповісті 21:17
- Приповісті 23:1–2
- Приповісті 25:16
- Приповісті 25:28
- Дії 24:25
- Римлян 6:12
- 1 Коринтян 7:9
- 1 Коринтян 9:25–27
- Галатів 5:23
- Тита 1:7–8
- Тита 2:12
- Якова 3:2
- 2 Петра 1:5–7

Переваги стриманості

Протилежність стриманості

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

8. Вірність

Визначення: відданість та надійність; сумлінне виконання того, до чого людина покликана; вміння не облишити своє завдання або не відвернутися від тих людей, яким служить вірна людина.

Місця Писання для дослідження:

- 2 Царів 12:15
- Псалом 101:6
- Приповісті 25:13
- Приповісті 28:20
- Матвія 24:45–46
- Матвія 25:21, 23
- Луки 12:42–48
- Луки 16:10–12
- 1 Коринтян 1:9
- 1 Коринтян 4:2
- Колосян 4:7–9
- 1 Тимофія 3:11
- 2 Тимофія 2:2
- 2 Тимофія 4:7
- Євреїв 2:17
- Євреїв 3:2
- Об'явлення 1:5

Переваги вірності

Протилежність вірності

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

9. Мир

Визначення: стан спокою і тиші, який є результатом перебування в гармонії з Богом і людьми.

Місця Писання для дослідження:

- Матвія 11:28–30
- Марка 9:50
- Івана 14:27
- Івана 16:33
- Римлян 5:1
- Римлян 8:6
- Римлян 12:18
- 2 Коринтян 13:11
- Ефесян 4:3
- Филип'ян 4:7
- Филип'ян 4:9
- Колосян 3:15
- 1 Солунян 5:13
- 2 Тимофія 2:22
- 1 Петра 3:11

Переваги миру

Протилежність миру

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

10. Терпеливість

Визначення: витривалість у тих ситуаціях, що виникають, заради вищої мети та добра; вміння прийняти затримки без занепадання духом, гноблення — без помсти, а страждання — без компромісів.

Місця Писання для дослідження:

- Римлян 2:4
- Римлян 9:22
- 1 Коринтян 13:4
- 2 Коринтян 6:6
- Ефесян 4:2
- Колосян 1:11
- Колосян 3:12
- 1 Солунян 5:14
- 1 Тимофія 1:16
- 2 Тимофія 2:24
- 2 Тимофія 3:10
- 2 Тимофія 4:2
- Євреїв 6:12
- Якова 5:7–8
- Якова 5:10–11
- 1 Петра 2:20

Переваги терпеливості

Протилежність терпеливості

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

11. Добротливість

Визначення: внутрішня схильність до дружності та щедрості, щире прагнення задовольняти потреби інших людей.

Місця Писання для дослідження:

- Приповісті 3:3
- Приповісті 19:22
- Осії 10:12
- Михея 6:8
- Луки 6:35
- 1 Коринтян 13:4
- 2 Коринтян 6:6
- Ефесян 2:7
- Ефесян 4:32
- Колосян 3:12
- 1 Петра 2:3

Переваги доброти

Протилежність доброти

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

12. Добрість

Визначення: діяльність, спрямована на задоволення потреб інших; діяльність, породжує добра; моральна стійкість, що виявляється в тому, як людина провадить своє життя.

Місця Писання для дослідження:

- Матвія 25:31–46
- Луки 6:35
- Дії 9:36
- Дії 10:38
- Галатів 6:9–10
- 1 Тимофія 5:9–10

Переваги добрості

Протилежність добрості

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

13. Лагідність

Визначення: покірність Богові та людям у тому, що стосується моїх особистих прав; вміння контролювати своє бажання самостверджуватися.

Місця Писання для дослідження:

- 1 Коринтян 4:21
- 2 Коринтян 10:1
- Галатів 6:1
- Ефесян 4:2
- Колосян 3:12
- 1 Тимофія 6:11
- 2 Тимофія 2:25
- Тита 3:2
- Якова 1:21
- Якова 3:13
- 1 Петра 3:15

Переваги лагідності

Протилежність лагідності

Узагальнене визначення

Особистий позитивний приклад

Особистий негативний приклад

Додаткові зауваження

Проект (частина 2) — застосування

Ви дослідили кілька рис характеру благочестивої людини. Проте самого лише дослідження цих рис та розуміння їхньої сутності замало. Вони мають бути втілені в життя. Правда й те, що втілити усе й відразу буде дуже важко. Тому ваше завдання полягатиме у тому, щоб із семи досліджених вами ділянок ви вибрали одну, яка здається вам найслабшою, та детальніше її опрацювали, спрямовуючи увагу на застосування.

Мета цього завдання — допомогти вам у виявленні того, що саме впливає на вас негативно, і в розробленні стратегії посилення обраної сфери вашого життя. Для цього потрібно буде виконати наступні кроки.

1. Ще раз перегляньте виконане дослідження щодо обраної риси.
2. Складіть перелік тих людей, на яких впливає те, чи виявляється ця риса у вашому житті.
3. Складіть перелік усіх галузей вашого життя, з якими пов'язана ця риса.
4. Складіть якомога повніший перелік того, що вам заважає виявляти цю рису.
5. Виробіть стратегію посилення цієї ділянки свого життя. Закінчіть твердження: «Для досягнення цього у своєму житті я...» Для бажаного поліпшення може знадобитися і глибше вивчення Біблії, і вивчення напам'ять тих уривків, які пов'язані з обраною рисою. Крім того, засобом досягнення мети може бути й підзвітність іншій людині, яка слідкуватиме за вашим поступом. У будь-якому разі вам потрібно буде проводити більше часу в молитві про це. Підійдіть до проблеми творчо. Дуже важливо починати щось робити, і тоді буде й поступ.
6. Будьте готові на наступній зустрічі групи розповісти в загальних рисах про те, як Бог працює у вашому житті в обраній сфері.

Це завдання є найважливішою частиною уроку. Відведіть достатньо часу, щоб обміркувати ці питання і помолитися про них. Не поспішайте виконати це завдання якомога скоріше. Відведіть час на роздуми про вказані кроки, і можливо, на виконання завдання заплануйте два або три дні.

Завершення

У Христі нам дано привілей ходити у єднанні з Богом всесвіту. Якщо ми задовольнятимемося тим, що центром нашого життя є не Він, а щось інше, щось значно менше, то ми не досягнемо головну причину, з якої сталося наше спасіння. Наша відданість Богові складається з правильного погляду на Бога, поєднаного зі здоровим розумінням Його величі та Його любові. Що більше наша увага зосереджена на Ньому і що ближчою є наша спільність з Ним, до якої Він нас запрошує, то більше ми уподібнюємося до Нього, і тоді благочестивий характер стає основою для життя у послуху Йому. Таке життя стає джерелом, з якого витікає наше служіння, спрямоване на серця і потреби інших людей і всередині Христового Тіла, і за його межами.

Якщо вам сподобався цей урок, то ви можете пройти також інші уроки курсу «Посвячене християнське життя». Також зверніть увагу, що є в наявності повна книга «Повна віддача» Ендрю Мюррея. Запитайте свого лідера.

Відповіді на питання

Питання 1

Ходінням названа його відданість Богові, а догодженням Богові — його поведінка, яке стало результатом цього ходіння.

Питання 2

Шанобливе благоговіння є головним.

Питання 3

Ми відповідаємо Йому любов'ю.

Питання 4

Можливо, ваша відповідь буде дещо іншою, але має містити принаймні дві описані нижче ідеї.

Павло бажає, щоб християни:

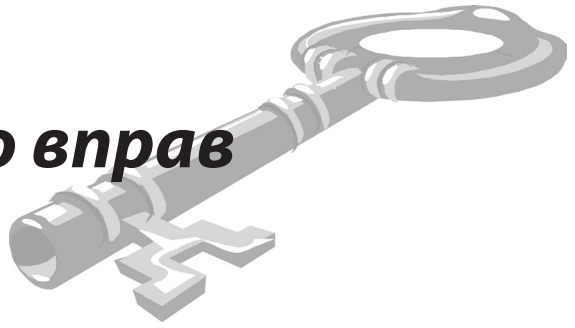
- 1) зміцнилися через силу Святого Духа, що мешкає в них;
- 2) пізнали Христову любов, щоб наповнитися всякою повнотою Божою.

Питання 5

У вашій відповіді може бути зазначене приблизно таке:

Ми ніколи не зможемо жити християнським життям, покладаючись на власні сили. Це неможливо. Але для Бога все можливе, і Він дає нам сили для духовної переміни. Нам не обов'язково знесилюватися і доходити до розбитого та жалюгідного стану! Ми можемо дякувати Богові з радістю Святого Духа за те, що Він робить вже зараз і робитиме надалі!

Відповіді до вправ

Вправа 1

Ваша відповідь.

Вправа 2

Можливо, науку про благочестя він залишає для зрілих керівників. У своїх більш ранніх листах наголос робиться на Євангелії благодаті, яка не залежить від наших діл.

Вправа 3

Цим словом позначається наша відданість Богові, яка є однією з рис, до яких ми маємо прагнути.

Вправа 4

Ваша відповідь має містити таке:

- а) побожність найперше пов'язана з нашою відданістю Богові;
- б) вона є ознакою зрілості.

Вправа 5

Ваша відповідь. Якщо ми маємо правильний погляд на те, ким є Бог у всій Своїй святості, і цей погляд буде доповнений почуттям того, що Він є з нами та знає всі наші думки й учинки, і розумінням того, скільки Він зробив і досі робить для нас, то це повинно впливати на те, як вибудовується наше життя.

Вправа 6

Ваша відповідь. Ми розуміємо Божу любов, коли розглядаємо її на тлі суду святого Бога — суду, якого ми заслуговуємо.

Додаток

В цей додаток включені два розділи книги Ендрю Мюррея «Повна віддача». Якщо ви ще не знайомі з цією книгою чи автором, то можливо ви захочете прочитати цілу книгу. Вона представлена в інших уроках цього курсу.

Розділ 2 «А плід Духа: любов»

Розділ 5 «Неможливе для людей можливе для Бога»

А плід Духа: любов

Я хотів би подивитися на життя, сповнене Духом Святим, більше з практичного боку. Мені хотілося б показати, як це життя буде проявлятися у нашому щоденному поведженні та наших вчинках.

У часи Старого Заповіту, як ви знаєте, Святий Дух сходив на людей як божественний Дух об'явлення, аби відкривати людям Божі таємниці та давати силу для виконання Божої роботи. Але Він не мешкав у них. Зараз багато хто задовольнився б старозаповітним даром, тобто силою для виконання роботи, бо такі люди не знають про дар Нового Заповіту — дар Духа, Який мешкає в людині та оживляє й оновлює ціле її життя. Коли Бог дає Святого Духа, Його головною метою є формування святого характеру. Це дар святого розуму та духовного життєвого настрою, і ми маємо, перш за все, говорити собі:

«Я повинен мати Святого Духа, Котрий буде освячувати все моє внутрішнє життя, якщо я дійсно маю жити для Божої слави».

Ви можете сказати, що Христос пообіцяв Духа учням, аби вони мали силу бути Його свідками. Це правда, але потім вони отримали Святого Духа з такою небесною силою, що Він цілковито й одразу заволодів усім їхнім еством, зробивши їх святими людьми для виконання поставленої перед ними роботи. Христос говорив про силу Своїм учням, але подавалася і здійснювалася ця сила Духом, Котрий наповнював цілу їхню істоту.

Я хотів би поміркувати над уривком, який знаходимо в Посланні до Галатів 5:22: «*А плід Духа: любов*».

Ми читаємо, що «*любов виконання Закону*» (Римлян 13:10), і я маю бажання поговорити про любов як про плід Духа, торкнувшись цієї теми з двох боків. З одного боку, це слово може бути світлом, яке буде висвітлювати та досліджувати наші серця і дасть нам мірило для оцінки всіх наших думок про Святого Духа і всього нашого досвіду святого життя. Дослідімо себе цим словом. Чи виробили ми в собі щоденну звичку прагнути наповнення Святим Духом як Духом любові? «*А плід Духа: любов*». Чи побачили ми із власного досвіду, що чим більше ми маємо Святого Духа, тим більше ми виявляємо любові? Отримуючи Святого Духа, ми маємо зробити любов найголовнішим своїм очікуванням. Дух Святий приходить як Дух любові.

О, якби так справді було у Христовій Церкві, то наскільки б іншим був її стан! Нехай Бог допоможе нам твердо прийняти цю просту небесну істину, що плід Духа — любов, яка проявляється у нашому житті. Щойно Дух Святий заволодіває життям, серце відразу наповнюється цією божественною, безмірною любов'ю.

Одна з головних причин, чому Бог не може благословити Свою Церкву, — це **брак любові**. Коли тіло розділене, у ньому не може бути сили. В епоху великих релігійних воєн, коли Голландія так шляхетно протистояла Іспанії, одним із девізів голландців були слова: «Єдність дає силу». Тільки тоді, коли народ Божий стоїть як одне тіло перед Богом у єднанні любові, з глибокою відданістю один одному, як одне ціле в любові, яку може побачити світ, — тільки тоді Божий люд матиме силу взяти і тримати ті благословення, яких він просить у Бога. Не забувайте, якщо посудина, яка мала б бути цілою, розтрощилася на друзки, то наповнити її вже не вдасться. Ви можете взяти уламок і в нього набрати трохи води, але, якщо ви хочете наповнити всю посудину, вона має бути цілою. Буквально те ж саме стосується і Христової Церкви. І якщо за щось і варто молитися, то ось якою має бути ця молитва: «Господи, розплав нас та з'єднай у єдине ціле силою Святого Духа. Нехай Святий Дух, Який у день П'ятдесятниці дав їм одне серце й одну душу, і серед нас здійснить Свою благословенну працю». Слава Богу, що ми можемо любити один одного божественною любов'ю, бо «*плід Духа: любов*». Віддайтеся цій любові, і тоді Святий Дух прийде; прийміть Духа, і тоді Він навчить вас любити ще більше.

Бог є любов

Але чому плід Духа — це любов? «...*Бо Бог є любов*» (1 Івана 4:8).

І що ж це означає?

Радість віддавати Себе лежить у самій Божій природі, в самому Його бутті. У Бога немає егоїзму, Він нічого не залишає Собі. Божя природа — це завжди давати. Ви бачите це у сонці, у місяці, зірках, у кожній квітці, у кожній пташці небесній, у кожній рибині морській. Бог подає життя Своєму творінню. А ангели навколо Його престолу, серафими і херувими, які палають вогнем, — де взялася їхня слава? Вона походить від Бога, бо Він є любов і Він обдаровує їх частиною Свого сйива та блаженства. А ми Його відкуплені діти — Богові приємно виливати у нас Свою любов. Чому? Тому що, як я вже сказав, Бог нічого не залишає Собі. Від вічності у Бога був Його Єдинородний Син, і Отець віддав Синові все, і з того, що мав, Він нічого не залишив Собі. «*Бог є любов*».

Один із древніх отців Церкви сказав, що найкраще розуміти Трійцю можна як об'явлення божественної любові: Люблячий Отець, джерело любові, — Улюблений Син, вмістилище любові, у Якому вилася любов, — і Дух, Жива Любов, яка об'єднує Їх обох і від Них витікає у цей світ. Дух П'ятдесятниці, Дух Отця і Дух Сина — це любов. І коли Святий Дух сходить на нас і на інших людей, чи стане тоді Він у нас меншим Духом любові, ніж є у Бозі? Цього не може бути; Він не може змінити Свою природу. Божий Дух — це любов, і плід Духа — любов.

Людство потребує любові

Чому так? Одна з найбільших потреб людства, і та сама річ, яку повинно було здійснити Христове відкуплення, — це **відновлення любові у цьому світі**.

Коли людина згрішила, з якої причини вона це зробила? Тому що переміг егоїзм — людина шукала свого, а не Божого. І ви лише подивіться! Адам одразу почав звинувачувати жінку в тому, що вона його звела. Проминула любов до Бога; загубилася любов до людини. Подивіться ще раз: один із двох перших Адамових синів став убивцею свого брата.

Хіба ми тут не бачимо, що гріх краде у світу любов? Уся історія світу є доказом того, що любов загубилася! Навіть серед язичників можуть бути прекрасні приклади любові, але це лише невеличкий залишок того, що було втрачено. Одним із найгірших наслідків гріха є те, що людина зробилася егоїстичною, бо егоїзм не здатний до любові.

Господь Ісус зійшов із небес як Син Божої Любові. «*Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого*» (Івана 3:16). Божий Син прийшов показати, що таке любов, і Він тут на землі прожив життя, повне любові, у спільності зі Своїми учнями, у співчутті до бідних і нужденних, у любові навіть до Своїх ворогів. І Його смерть була смертю у любові. І коли Він повернувся на небеса, кого Він послав на землю? Духа любові, Який прийшов, щоб витіснити егоїзм, заздрість і гордість, принісши натомість Божу любов у людські серця. «*А плід Духа: любов*».

У чому полягало приготування до виконання обітниці про Святого Духа? Ви знаєте, що ця обітниця записана в Івана 14. Але згадайте, про що йшлося перед цим, у тринадцятому розділі. Перед тим, як Христос пообіцяв Святого Духа, Він дав нову заповідь, і про цю нову заповідь Він сказав чудові слова. Він сказав: «*Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви!*» Для учнів Його любов, виявлена через смерть, була єдиним законом для їхньої поведінки і взаємин між собою. Які чудові слова для рибалок, для цих чоловіків, сповнених гордості та егоїзму! «Навчіться любити один одного, — сказав Христос, — як Я вас полюбив».

І Божою благодаттю їм це вдалося. А коли прийшов день П'ятдесятниці, вони мали одне серце й одну душу. Це для них зробив Христос.

І тепер Він закликає нас жити і ходити в любові. Він вимагає, щоб коли навіть хто і ненавидить вас, ви все одно таких любили. Істинну любов неможливо перемогти нічим ні на небі, ні на землі. Що більше навколо ненависті, то більш переможною у всьому є любов і то вирізняє вона показує свою істинну природу. Вправлятися якраз у такій любові і заповідав Христос Своїм учням.

Але що ще Він сказав? *«По тому пізнають усі, що ви Мої учні, якщо будете мати любов між собою»* (Івана 13:35).

Ви всі знаєте, що означають значки або нашивки на формі. По суті, Христос сказав Своїм учням: «Я даю вам особливу відзнаку, і ця відзнака — це любов. Нею ви вирізнятиметеся від інших. І вона буде тим єдиним на небесах і на землі, через що люди пізнаватимуть Мене». Хіба не починаємо ми боятися, що любов зникла з землі? Що, якби ми запитали у світу: «Чи бачите ви, що ми носимо цю відзнаку любові?» — то світ відповів би нам: «Ні, не бачили. А про Христову Церкву ми чули лиш те, що в ній не знайти місця, де б не було суперечок та розділень». Просімо Бога єдиним серцем, аби ми могли носити цю відзнаку Христової любові. Бог нам може це дати.

Любов перемагає егоїзм

«А плід Духа: любов». Чому? Тому що ніщо, крім любові, не може вигнати і перемогти наш егоїзм.

Власне «я», тобто думки про себе і прагнення домагатися свого, — це велике прокляття — чи то у стосунках із Богом, чи з людьми в цілому, чи з іншими християнами. Власне «я» — це наше найбільше прокляття. Але, слава Богу, Христос прийшов для того, щоб нас визволити від нашого власного «я». Ми іноді говоримо про визволення від самовілля — і тут слід подякувати Богові за кожне слово, сказане на цю тему, аби нам допомогти, — але боюся, що дехто думає, що визволення від самовілля означає, що далі вже не буде жодних труднощів у служінні Богові. Такі люди забувають, що визволення від самовілля означає, що людина стає посудиною, весь час переповненою любов'ю до всіх.

Власне, у цьому й полягає причина, чому так багато людей молиться про силу Святого Духа. Але отримує так мало! Люди моляться про силу для роботи, про силу для благословень, але вони не моляться про силу для цілковитого визволення від власного «я». І це означає не лише самоправдане «я» у стосунках із Богом, але й егоїстичне «я», сповнене нелюбові у взаєминах із людьми. Але визволення від нього є. *«А плід Духа: любов»*. Я несу вам славну обітницю Христа, що Він може наповнити наші серця любов'ю.

Багато хто з нас іноді докладає величезних зусиль, аби любити. Ми намагаємося змусити себе до любові; я не кажу, що це неправильно, бо це краще, ніж нічого. Але такі намагання завжди закінчуються дуже сумно. Багато хто змушений визнати: «Мені постійно не вдається виявляти любов». А в чому причина? Причина ось у чому: люди просто не навчилися з вірою приймати ту істину, що Святий Дух може вилити в їхні серця Божу любов. Благословенні слова Писання, але як часто їх обмежують: *«Любов Божа вилася в наші серця Святим Духом»* (Римлян 5:5). Нерідко їх розуміють так, що у них йдеться про Божу любов до мене. Оце так обмеження! Така любов — це лише початок. Божа любов — це завжди Божа любов у всій своїй повноті, у всій своїй цілісності, у всій своїй силі для мешкання у людині. Це Божа любов до мене, яка мене спонукає ринути назад до Нього в любові, яка з мене любов'ю виливається на навколишніх людей — Божа любов до мене, моя любов до Бога, моя любов до ближніх. Три в одному, і розділити їх неможливо.

Вірте, що Божя любов може так вилитися у наше серце й у наш розум, що ми зможемо любити весь час.

Ви скажете: «Ох, як я мало це розумів!»

Чому ягнятко завжди таке лагідне? Бо така його природа. Чи ягнятку щось коштує бути лагідним? Ні. А чому ні? Воно ж таке гарне і таке лагідне. Чи треба було ягняткові вчитися бути лагідним? Ні. Чому ж у нього так легко це виходить? Тому що це його природа. І чому вовкові зовсім не важко бути жорстоким? Як так, що він із такою легкістю засаджує свої ікла у бідне ягнятко або овечку? Бо така його природа. Йому не доводиться набиратися хоробрості — тут діє вовча природа.

То ж як мені навчитися любити? Я не можу навчитися любити, допоки Дух Божий не наповнить моє серце Божою любов'ю і поки я не почну прагнути Божої любові зовсім не так, як раніше, коли мені вона потрібна була лише для егоїстичних цілей: для власної потіхи, власної радості, власного щастя та власного задоволення. Я не навчуся любити, допоки не зрозумію, що Бог є любов, не побачу, що ця любов дана мені, і не прийму її як внутрішню силу для самопожертви. Я не почну любити, допоки не побачу, що моя слава, моє благословення полягає у тому, щоб бути подібним до Бога та до Христа і щоб усього себе віддавати своїм ближнім. Нехай Бог нас цьому навчить! О, яке то божественне благословення любові, якою Святий Дух може наповнити наші серця! *«А плід Духа: любов».*

Любов — це Божий дар

Запитаю ще раз: «Чому повинно бути саме так?» І відповідаю так: «Без цього ми не можемо щоденно жити життям любові».

Нерідко буває так, що, коли ми говоримо про посвячене життя, нам доводиться говорити про людську **гнівливість**, і деякі люди кажуть: «Ви занадто вважаєте на людську запальність».

Мені здається, що занадто на неї вважати взагалі не можливо. На мить задумайтесь про годинник і про те, що означають його стрілки. Стрілки показують мені, чи усе гаразд із годинником, і якщо я бачу, що стрілки зупинилися, чи показують не той час, чи якщо рухаються повільніше або швидше, ніж треба, то мені зрозуміло, що у годиннику щось працює неправильно. Людська гнівливість так само, як і стрілки, які показують, що робиться в годиннику, показує внутрішній стан людини. Гнівливість дає змогу судити про те, чи наповнює любов Христова людське серце, чи ні. Скільки навколо людей, котрим легше у церкві, або на молитовному служінні, або у праці для Господа — старанній, сумлінній праці — бути святими і щасливими, ніж у щоденному житті з дружиною та дітьми. Скільки навколо людей, котрим легше бути святими і щасливими поза домом, ніж у ньому! Де є Божя любов? У Христі. Бог приготував для нас чудове відкуплення у Христі, і Він прагне зробити з нас надприродних людей. Але чи навчилися ми прагнути цього, просити цього, очікувати цього у всій повноті?

А ще слід сказати про **язик**! Ми іноді згадуємо про язик, коли говоримо про краще та спокійніше життя, але подумайте лише про те, скільки дозволяє своєму язикові чимало християн. Вони кажуть: «Я маю право думати все, що хочу».

Коли вони говорять один про одного, коли вони говорять про своїх ближніх, коли вони говорять про інших християн, як тоді часто можна почути різкі слова! Боже, збережи мене від того, щоб я говорив що-небудь без любові. Боже, закрий мої вуста, коли у тому, що я хочу сказати, не буде ніжної любові. Але те, що я зараз кажу, — це факт. Як часто серед християн, пов'язаних однією працею, можна почути різку критику, гострі судження, поспішні висновки, слова, сказані без любові, таємне засудження одне одного. Як мати покриває любов'ю своїх дітей, радіє ними та ніжно співчуває їхнім слабкостям і недолікам, так само і кожен

християнин повинен мати у своєму серці материнську любов до своїх братів та сестер у Христі. Чи ставили ви перед собою таку ціль? Чи прагнули ви цього? Чи ви коли-небудь благали про це? Ісус Христос сказав: *«Як Я вас полюбив, так любіть один одного і ви»* (Івана 13:34). Цю заповідь Він дав виокремлено, помістивши її не в одному ряду з усіма іншими Своїми повеліннями. По суті, Він сказав: *«Нову заповідь, [єдину заповідь] Я вам даю: Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви!»* (Івана 13:34).

Те, що плід Духа — любов, має виявлятися у нашому щоденному житті та поведженні. Із цього випливають усі інші ласки та чесноти, в яких виявляється любов: радість, мир, довготерпіння, добрість — відсутність різкості або жорсткості у ваших словах, відсутність грубощів або егоїзму, лагідність перед Богом і людьми. Ви бачите, що це тендітні чесноти. Читаючи в Посланні до Колосян: *«Отож, зодягніться, як Божі вибранці, святі та улюблені, у щире милосердя, добротливість, покору, лагідність, довготерпіння»* (Колосян 3:12), я нерідко думав, що якби ці слова писали ми, то на передній план вийшли б інші, сильні чесноти, такі як завзятість, сміливість, сумлінність. Але нам потрібно побачити, як найтендітніші чесноти особливо пов'язані із залежністю від Святого Духа. Це дійсно небесні ласки. У поганському світі їх ніколи не було. Христос мав прийти з небес, щоб навчити нас. Ви знайдете для себе благословення у довготерпінні, лагідності, доброті. Ваша слава — це смирення перед Богом. Плід Духа, який Він взяв у серці розп'ятого Христа і приніс із небес, аби наповнити наші серця, — це найпершим та найголовнішим чином любов.

Ви знаєте, що каже Іван: *«Бога не бачив ніколи ніхто. Коли один одного любимо, то Бог в нас пробуває, а любов Його в нас удосконалилась»* (1 Івана 4:12). Тобто я не можу бачити Бога, але натомість я можу бачити свого брата, і якщо я його люблю, то Бог пробуває в мені. Чи це дійсно так? Чи справді, не бачачи Бога, я повинен любити свого брата, і тоді Бог буде пробувати в мені? Любов до мого брата — це шлях до справжніх стосунків із Богом. Ви знаєте, що Іван далі каже у цьому дуже серйозному тексті: *«Як хто скаже: Я Бога люблю, та ненавидить брата свого, той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого бачить, як може він Бога любити, Якого не бачить?»* (1 Івана 4:20). Уявімо, що є брат, людина, яку дуже важко любити. Ви нервуєтеся щоразу, як зустрічаєтеся з ним. Він повна ваша протилежність. Ви сумлінно ведете свої справи, і якраз вони пов'язують вас із ним. А він дуже неохайний та неділовий чоловік. І ви кажете: «Я не можу його любити».

О, друже мій, ви не зрозуміли науки, якої Христос хотів передусім нас навчити. Якою б не була людина, ви маєте її любити. Любов повинна бути плодом Духа весь час, постійно. Так, послухайте уважно! Якщо ви не любите цього неприємного чоловіка, якого бачите, як ви можете Бога любити, Якого не бачите? Не можна дурити себе гарними думками про любов до Бога. Ви повинні довести свою любов до Бога своєю любов'ю до брата — це те єдине мірило, за яким Бог судитиме про вашу любов до Нього. Якщо Божа любов є у вашому серці, ви будете любити свого брата. *«А плід Духа: любов»*.

Але з якої причини Божий Святий Дух не може прийти у силі? Хіба у Нього немає такої можливості?

Пам'ятаєте, яке я наводив порівняння з посудиною? Невеликим черепком я можу зачерпнути води, але, щоб набрати повну посудину, вона має бути цілою. І діти Божі, коли вони збираються разом, до якої б церкви, місії або спільноти вони не належали, мають горіти любов'ю один до одного, інакше Дух Божий не зможе робити Своєї роботи. Ми говоримо про засмучення Божого Духа своєю відданістю світові, своєю обрядовістю та формальністю, своїми помилками та байдужістю. Але маю вам сказати, що понад усе інше Божого Духа засмучує брак любові. Нехай кожне серце дослідить себе і просить Бога його дослідити.

Наша любов показує Божу силу

Але чому Писання нас вчить, що плід Духа — любов? Тому що Божий Дух прийшов для того, щоб зробити наше щоденне життя виявом божественної сили та об'явленням про те, що Бог може зробити для Своїх дітей.

У другій і четвертій главах Книги Дій ми читаємо, що учні мали одне серце та одну душу. Протягом трьох років, поки вони ходили з Христом, між ними ніколи не було такого духу. Усе те, чого навчав Христос, не змогло дати їм одне серце та одну душу. Але Святий Дух зійшов із небес та вилив Божу любов у їхні серця, і тоді в них стало одне серце й одна душа. Той самий Святий Дух, Який приніс небесну любов у їхні серця, повинен наповнити і нас. Чогось меншого буде недостатньо. Можна навіть, як Христос, три роки з ангельським красномовством проповідувати любов, але це нікого не навчить любити, якщо сила Святого Духа не зійде на людину і не перенесе небесну любов у її серце.

Подумайте про Церкву в цілому. Скільки поділів! Подумайте про різні громади. Візьміть, наприклад, питання святості, чи питання очищення в крові, чи питання хрищення Духом, — до скількох розділень між дорогими братами і сестрами спричиняють такі питання! Мене не турбує те, що є відмінність думок. У нас різна будова, різний характер, різний розум. Але як часто стається так, що ненависть, образа, презирство, розділення, нелюбов викликаються найсвятішими істинами Божого Слова! Наші догмати, нашої віросповідання для нас важливіші за любов. Ми часто думаємо, що доблесно захищаємо істину, але забуваємо про Боже повеління бути правдомовними в любові. Так було і в часи Реформації між лютеранськими і кальвіністськими церквами. З якими образами та гіркотою говорилося про причастя, яке повинно зв'язувати воедино усіх християн! І так протягом століть — найдорожчі Божі істини ставали немовби горами, котрі нас розділяють.

Якщо ми хочемо молитися в силі, якщо ми очікуємо, що у силі зійде Святий Дух, якщо ми дійсно бажаємо, щоб Бог вилив Свого Духа, то ми повинні укласти заповіт з Богом, що будемо любити один одного небесною любов'ю.

Чи ви готові до цього? Лише та любов істинна, яка є достатньо великою, аби прийняти усіх Божих дітей, навіть найжорсткіших, найогидніших, найнестерпніших та найхиткіших. Якщо моя обітниця — обітниця повної віддачі Богові — була щирою, то вона має означати повну віддачу тому, щоб мене наповнила божественна любов. Я повинен бути слугою любові, або любити кожну Божу дитину навколо мене. *«А плід Духа: любов».*

Бог зробив дивовижну річ, коли дав Христові по Своїй правиці Святого Духа, Який виходив із серця Отця і з Його вічної любові. І як ми звали Святого Духа до рівня простої лише сили, якою маємо виконувати свою працю! Господи, прости нас! Вшануймо Святого Духа та почнімо бачити в Ньому Того, Хто наповняє нас самим життям та природою Бога і Христа!

Для християнської праці необхідна любов

«А плід Духа: любов». Я запитав ще раз: «Чому так?» І відповідь буде такою: «Це єдина сила, якою християни насправді можуть виконувати свою працю». Так, нам потрібна саме любов. Нам потрібна не лише та любов, яка пов'язує нас між собою; нам потрібна божественна любов у нашій роботі з навколишніми людьми, які гинуть. Хіба не часто стається так, що ми беремося за християнську працю, немов за благодійність, просто через співчуття до ближніх? Хіба не часто ми беремося за християнську працю лише тому, що нас попросив про це служитель або друг? І хіба не часто трапляється так, що ми виконуємо християнську працю з певним запалом, проте без хрищення любов'ю?

Люди часто запитують: «Що таке хрищення вогнем?»

Я на це відповідав вже не раз: «Я не знаю іншого такого вогню, як Божий вогонь, вогонь вічної любові, який поглинув жертву, принесену на Голгофі». Хрищення любов'ю — це те, чого потребує Церква, і, аби його посісти, ми повинні вже зараз почати падати долілиць перед Богом у сповіданні та благоді Його: «Господи, нехай небесна любов виллється в моє серце. Я віддаю усе своє життя на те, щоб молитися і жити так, як належить людині, котра віддалася вічній любові. Нехай Твоя любов мешкає в мені та наповняє мене».

О, якби Божа любов була у наших серцях, як би все було по-іншому! Сотні християн кажуть: «Я працюю для Христа і, напевно, міг би трудитися набагато завзятіше, але у мене немає дару. Я не знаю, з чого починати. Я не знаю, що можу робити».

Брате, сестро, просіть Бога христити вас Духом любові, і тоді любов сама знайде собі шлях. Любов — це вогонь, який може пропалити усі труднощі. Можливо, ви сором'язлива людина, яка не вміє доладно говорити, але любов може пропалити все. Боже, наповни нас любов'ю! Вона потрібна нам для праці.

Вам доводилося читати багато зворушливих історій про прояви любові, і ви, напевно, казали: «Яка краса!» Нещодавно я чув одну таку історію. Одну пані попросили сказати промову у богадільні, у якій опікувались бідними жінками. Вона прибула туди і зустрілася з управительською дому, і, проходячи повз вікно, вона побачила надворі нещасну розбиту жінку. «Хто це?» — запитала запрошена пані.

Ігуменя відповіла: «Ця жінка у нас була тридцять або сорок разів, але завжди йшла звідси. З нею нічого неможливо вдіяти, це дуже за grubіла та впала людина». Запрошена пані сказала: «Вона обов'язково має зайти до нас».

Тоді ігуменя заперечила: «Ми чекали вас, усі вже зібралися, а для вашої промови відведено лишень одну годину».

Пані відповіла: «Ні, це набагато важливіше», — потім підвелася і пішла на вулицю, де сиділа та нещасна, і запитала у неї: «Сестро моя, що з Вами?»

«Я тобі ніяка не сестра» — почула вона у відповідь.

Тоді запрошена пані поклала руку на цю жінку і сказала: «Я таки Вам сестра, і я Вас люблю». І вона розмовляла з нею, допоки не зворушилося серце цієї нещасної.

Їхня розмова тривала ще деякий час, а все товариство, яке зібралося для промови, терпеливо чекало. Зрештою, запрошена пані привела жінку до кімнати. Бідна, розбита, впала та засоромлена істота. Вона не сіла на стілець, бо її посадили на табуретку поруч зі стільцем ораторки, і та схилилася до бідної жінки, обняла її за шию, і так зверталася зі словом до усіх, хто зібрався її послухати. І ця любов зворушила серце нещасної жінки. Вона знайшла того, хто дійсно любив її, і ця любов відкрила їй доступ до любові Ісуса.

Слава Богові, на землі є любов у серцях Божих дітей, але хай би її було ще більше!

О Боже, охристи наших служителів ніжною любов'ю, і наших місіонерів, і людей, які читають Біблію, і наших працівників, і спільноти молодих братів і сестер. О, нехай Бог починає зараз із нас і нехай охристить нас небесною любов'ю!

Любов надихає до заступництва

І ще раз. Лише любов може зробити нас придатними до праці заступництва.

Я вже казав, що любов повинна зробити нас придатними до нашої праці. Чи знаєте ви, у чому полягає найскладніша та найважливіша праця, яку потрібно робити для цього грішного світу? Це праця заступництва, коли ми приходимо до Бога і відводимо час для того, аби вхопитися за Нього.

Людина може бути ревним християнином, ревним служителем, може робити добрі справи, але — як не прикро! — часто доводиться визнавати, що вона зовсім мало знає, що таке перебувати з Богом. Нехай Бог дасть нам великий дар духа заступництва, духа молитви і благання! Прошу вас в ім'я Ісуса не допускати того, щоб бодай один день пройшов без молитви за всіх святих, за всіх Божих людей.

Я бачу, що є християни, які цим легковажать. Бачу, що є молитовні групи, де моляться лише за своїх членів, а не за всіх віруючих. Благаю вас, знаходьте час для молитви за Христову Церкву. Я вже казав, що гоже і правильно молитися за язичників. Хай допоможе нам Бог молитися за них ще більше. Гоже і правильно молитися за місіонерів, за євангелізаційну роботу та за ненавернених. Але Павло не казав, щоб люди молилися за поган або за ненавернених. Павло наказував молитися за віруючих. Нехай кожного дня вашою найпершою молитвою стануть такі слова: «Господи, скрізь благослови Твоїх святих».

Зараз стан Христової Церкви є невимовно низьким. Благайте за Божих людей, щоб Господь відвідав їх, благайте один за одного, благайте за всіх віруючих, які прагнуть працювати для Бога. Нехай любов наповнить ваші серця. Просіть Христа кожен день наново виливати її у вас. Намагайтеся осмислити з допомогою Святого Божого Духа: «Я відділений для Духа Святого, а плід Духа — любов». Нехай Бог допоможе нам це досягнути.

Нехай Бог дарує нам щодня вчитися тихо уповати на Нього. Але це покладання на Бога не повинно бути для нашого власного зиску, бо так незабаром ми втратимо силу на Нього надіятися. Ми маємо віддатися служінню заступницької любові і більше молитися за Божих людей узагалі, за Божих людей навколо нас, за Дух любові в нас і в них і за справу Божу, з якою ми пов'язані. А відповідь, безсумнівно, прийде, і наша тверда надія на Господа стане джерелом нечуваного благословення і сили. *«А плід Духа: любов».*

Можливо, і вам бракує любові? Сповідайте це перед Богом. Сповідайтесь перед Ним і скажіть: «Господи, мені бракує любові у серці — я це визнаю перед Тобою». А далі, кинувши цей брак любові до Його ніг, вірте, що Кров очищає вас, що Ісус приходить у Своїй великій силі для спасіння та очищення, аби вас визволити, і що Він дасть вам Свого Святого Духа. *«А плід Духа: любов».*

Неможливе людям можливе для Бога

«А Він відповів: Нemoжливeе людям можливе для Бога!» (Луки 18:27).

Христос сказав багатому начальнику: *«Розпродай усе, що ти маєш... Вертайся тоді, та й іди вслід за Мною!»* Чоловік засумував і пішов геть. Тоді Христос повернувся до Своїх учнів та сказав їм: *«Як тяжко багатим увійти в Царство Боже!»* А учні, як ми читаємо, дуже здивувалися та запитали у Нього: *«Хто ж тоді може спастися?»* Тоді Христос дав таку благословенну відповідь: *«Неможливе людям можливе для Бога»* (Луки 18:22–27).

У цьому тексті бачимо дві думки. По-перше, **спасіння та слідування за Христом у святому житті людині виконати неможливо**. І тут же поряд є й інша думка — **неможливе людям можливе для Бога**.

Ці дві думки вказують на два важливі уроки, які людина має вивчити у своєму християнському житті. Нерідко на вивчення першого уроку, тобто що у християнському житті людина сама нічого не може, що спасіння є неможливим для людини, іде чимало часу. Але часто трапляється так, що цей урок людина таки вивчає, а другий ніяк не осягне — те, що їй самій неможливе, можливе для Бога. Блаженний той, хто вивчив обидва ці уроки! Їхнє вивчення та засвоєння знаменує різні етапи християнського життя.

Людина не може

Перший етап — це коли людина намагається зробити все від неї залежне, але бачить, що її зусилля завершуються невдачею; далі вона пробує докласти більше зусиль, але їй знову нічого не вдається. Людина старається знову і знову, але щоразу зазнає невдачі. Проте нерідко вона навіть після усіх цих намагань не може второпати, що **для людини неможливо служити Богові та Христові**. Петро провів три роки у школі Христа і так і не зрозумів, що для людини це **неможливо**, аж поки сам не відрікся від Господа і, вийшовши, гірко не заплавав. От тоді він усе зрозумів.

Погляньте лише на мить на людину, яка вивчає цей урок. Спочатку вона відкидає навіть саму таку думку. Далі вона підкоряється їй, але знехотя, не маючи вже жодних інших варіантів. І нарешті, вона охоче та з радістю її приймає. На початку християнського життя ново-навернена людина зовсім не має розуміння цієї істини. Вона навернулася, тепер має у серці Господню радість і тепер починає бігти у перегонах та змагатися у боротьбі. Вона переконана, що зможе перемогти, оскільки має запал і чесність, і Бог їй допомагатиме. Але чомусь стається так, що дуже скоро людина падає там, де цього зовсім не чекала, і її починає долати гріх. Приходить розчарування, але разом із ним і думки: *«Треба було краще пильнувати. Мої постанови були недостатньо рішучими»*. Людина знову дає обіцянки, знову молиться і знову падає. І тоді собі думає: *«Хіба я не відкуплена людина? Хіба в мені немає Божого життя?»* Але тоді знову починає розуміти: *«Так, це все про мене, і у мене є Христос, Який мені допоможе. Я можу жити святим життям»*.

А пізніше приходить інше розуміння. Людина починає бачити, що таке життя є неможливим, але вона не приймає цієї думки. Є величезна кількість християн, які прийшли до цього моменту: *«Я не можу»*. І тоді вони починають думати, що Бог ніколи не чекав від них того, на що вони не спроможні. Якщо ж їм сказати, що Бог дійсно цього від них чекає, то вони цього не розуміють. Чимало християн живуть низьким життям — життям падінь і гріхів, а не спокою та перемоги, тому що вони почали собі говорити: *«Я не можу, це неможливо»*. Але вони не цілком розуміють, що до чого, і тому, відчувши свою неспроможність, вони

зневіряються та опускають руки. Так, вони і надалі докладатимуть зусиль, але вже не будуть сподіватися, що матимуть значний поступ.

Але Бог веде Своїх дітей до третього етапу. Тоді людина цілковито приймає істину про свою неспроможність, але у той самий час вона каже: «Я мушу це робити, і я це робитиму, хоч це і неможливо людині, але я мушу». Оновлена воля тоді починає виявлятися у всій силі і з палким бажанням у ревній молитві кличе до Бога: «Господи, що це все означає? Як мені звільнитися від сили гріха?»

У такому стані бачимо відроджену людину в Посланні до Римлян 7. Там описано християнина, який з усіх сил намагається жити святим життям. Йому відкрився Божий закон, який проникає у найсокровенніші глибини сердечних бажань. Людина тоді насмілюється сказати: «Я маю задоволення в Божому Законі за своєю внутрішньою людиною, бо бажання добра лежить у мені. Моє серце любить Божий закон, а моя воля його обирає».

Чи може впасти така людина, чие серце кохається у Божому законі та чия воля налаштована робити лиш те, що є правильним? Так. Саме цього і вчить Римлян 7. Є потреба ще у чомусь. Я не лише маю кохатися у Божому законі за своєю внутрішньою людиною і прагнути того, чого бажає Бог, — потрібно, щоб у мені ще й працювала божественна всемогутність. Про це говорить апостол Павло у Филип'ян 2:13: *«Бо то Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю»*.

Зауважте це протиставлення. У Римлян 7 відроджена людина каже: *«Бажання лежить у мені, але щоб виконати добре, того не знаходжу»* (Римлян 7:18). А у Филип'ян 2 бачимо людину, яка на цьому не зупинилася, але рухається далі. Тут людина розуміє, що коли Бог вчинив у ній оновлену волю, то Він дасть і сил для виконання того, чого ця воля прагне. Тож засвоймо цю науку як перший великий урок у духовному житті: «Воно для мене неможливе, мій Боже. Нехай прийде кінець моїй тілесності з усіма її намаганнями, кінець власному „я“, нехай моєю славою стане моя безпорадність».

Слава Богові за Його божественне вчення, яке робить нас безпорадними!

Коли ви думали про повну віддачу Богові, хіба тоді ви не дійшли до краю власного «я»? Хіба вам не здавалося, що ви могли практично побачити, як можна жити життям, щомиті цілковито відданим Богові, — за столом, удома, у роботі, серед випробувань і спокус? Благаю вас, вивчіть зараз цей урок. Якщо ви відчуваєте свою неспроможність, то ви на правильному шляху, — треба тільки дозволити вести себе. Погодьтеся з тим, що таким має бути ваше положення перед Богом, і підтримуйте його: «Бажанням та розрадою мого серця, Господи, є повна віддача Тобі, але я неспроможний здійснити її сам. Для мене неможливо жити таким життям, що сягає за межі моїх сил». Упадіть перед Ним та пізнайте, що коли ви абсолютно безпорадні, тоді Бог прийде до вас, щоб викликати не лише бажання, але й чин.

Бог може

А тепер другий урок. **«Неможливеє людям можливе для Бога».**

Трохи раніше я говорив про те, що є чимало людей, які зрозуміли урок **«неможливеє людям»**, але після цього опустили в безпомічності руки. Такі люди живуть нещасним християнським життям, у якому немає радості, сили чи перемоги. А чому так? Тому що вони не упокорилися, аби зрозуміти другий урок: **«Для Бога можливе все»**.

Ваше християнське життя повинно бути постійним доказом того, що Бог здійснює неможливе. Ваше християнське життя повинно бути низкою неможливостей, які стали можливими та здійсненими Божою всемогутньою силою. Саме цього і потребує християнин. У нього є всемогутній Бог, Якому він поклоняється, але людина має зрозуміти, що її потреба — це не

якась невелика дещиця Божої сили. Християнинові треба — скажемо це з благоговінням — уся Божа всемогутність, аби триматися правильного шляху і жити, як годиться християнам.

Усе християнство — це діло Божої всемогутності. Подивіться на народження Христа Ісуса. Це було чудо божественної сили, і Марії було сказано: «*Бо для Бога нема неможливої жадної речі!*» (Луки 1:37). Це була Божа всемогутність. Подивіться на Христове воскресіння. Нам сказано, що Бог воскресив Христа з мертвих за безмірною величчю Своєї сили.

Кожне дерево має корінь, від якого воно росте. Трьохсотрічний дуб весь час росте від того самого кореня, від якого ріс від початку. Початок християнства лежить у Божій всемогутності, і продовжуватись християнство у кожній душі теж має цією всемогутністю. Початком усіх можливостей вищого християнського життя є нове розуміння того, що Христова сила повинна здійснювати в нас усю Божу волю.

Я хочу зараз закликати вас прийти та вклонитися всемогутньому Богові. Чи ви навчилися цього? Чи навчилися ви так близько співпрацювати зі всемогутнім Богом, щоб знати, що у вас працює Його потужна сила? Назовні часто це майже ніяк не виявляється.

Апостол Павло казав: «*І я в вас був у немочі, і в страху, і в великій тремтінні. І... моя проповідь... в доказі духа та сили*» (1 Коринтян 2:3, 4). З людського боку це слабкість, а з божественного боку — божественна всемогутність. І це стосується кожного благочестивого життя. Якби лише ми краще вивчили цей урок, якби лише щирим серцем нероздільно йому віддалися, то зрозуміли б, яке то блаженство — кожен годину і кожен мить жити зі всемогутнім Богом. Ви коли-небудь досліджували у Біблії таку Божу рису, як Його всемогутність? Ви знаєте, що саме Божою всемогутністю створено світ, створено світло з темряви, створено людину. Але чи досліджували ви питання Божої всемогутності у справі відкуплення?

Подивіться на Авраама. Коли Бог покликав його стати батьком того народу, з якого мав народитися Христос, Він сказав йому: «*Я Бог Всемогутній! Ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний!*» (Буття 17:1). Бог учив Авраама довіряти Йому як Богу всемогутньому. І чи йшов він у той край, якого не знав, чи ходив у вірі, мов прочанин, серед тисяч ханаанейців, — його віра говорила йому: «Це мій край». І чи чекав він протягом двадцяти п'яти років собі сина у старості попри всяку надію, чи сподівався на те, що Ісак воскресне з мертвих на горі Морія, де він мав принести його в жертву, — Авраам вірив Богові. Він був твердим у вірі і віддавав славу Богові, бо був зовсім певний, що Він має силу й виконати те, що обіцяв.

Причина слабкості вашого християнського життя полягає у тому, що ви хочете частково здійснювати його самі і щоб Бог вам у цьому допомагав. Так неможливо. Ви маєте дійти до цілковитої безпорадності і дати працювати Богові. А Він працюватиме славно. Якраз у цьому і полягає наша потреба, якщо ми насправді бажаємо бути Божими працівниками. Я міг би пройтись усім Писанням та показати вам, як Мойсей, коли він виводив ізраїльський народ з Єгипту; як Ісус Навин, коли заводив народ у Ханаанський край; як кожний Божий слуга у Старому Заповіті покладался на Божу всемогутність, чекаючи від Бога здійснення неможливого. Цей Бог є живим і сьогодні, і цей Бог для усіх Своїх дітей. Але між нами є й ті, які бажали б самі докладати усіх зусиль, у яких Бог мав би трішечки допомогти, хоча на томість варто було б зрозуміти, чого насправді Бог хоче, і сказати собі: «Я не можу нічого. Бог повинен робити усе, і Він усе й робитиме». Чи сказали ви: «У поклонінні, у роботі, освяченні, у слухняності Богові я нічого сам не можу, і тому моя частка — це поклонятися Богові і вірити, що Він працюватиме в мені щомиті»? О, нехай нас цього навчить Господь! Нехай Бог у Своїй милості покаже вам, якого Бога ви маєте та якому Богові довірилися — Богові всемогутньому, готовому в усій Своїй всемогутності дати Себе кожній Своїй дитині! Хіба нам не слід прийняти урок, якого навчає нас Господь Ісус, і сказати: «Амінь! Немоżliwe для людей можливе для Бога»?

Пам'ятайте про те, що ми говорили про Петра, про його самовпевненість, його самовільство та відречення від Господа. Ви дивитесь на себе і думаєте: «Ой! Скільки тут самовільства, скільки тілесності, яка керує в мені!» Але почекайте, чи повірили ви, що від цього є звільнення? Чи повірили ви, що Всемогутній Бог може відкрити Христа у вашому серці, може дати Святому Духові керувати у вас, щоб ваше самовільля не мало сили чи влади над вами? Чи склали ви одне і друге до купи, і тоді зі слізьми розкаяння, глибокого упокорення та повної безпорадності вигукнули до Бога: «О Боже, мені це неможливо, людина цього не може, але, слава Твоєму імені, це можливе для Бога»? Чи прийняли ви це звільнення? Зробіть це зараз. Наново у повній віддачі покладіться у руки Бога безмежної любові, бо як Його любов не має кінця, так само безкінечною є Його сила зробити усе це.

Бог діє в людині

І тут знову ми підійшли до питання повної віддачі. Ми знову бачимо, що її бракує у Христовій Церкві. Тому й Святий Дух не може нас наповнити, тому і ми не можемо жити, як люди, повністю віддані для Святого Духа. Тому немає перемоги над тілесністю та над самовільним життям. Ми так і не зрозуміли, що означає бути повністю відданим Богові, як Ісус. Я знаю, що багато хто завзято та щиро каже: «Амінь, я приймаю звістку про повну віддачу Богові». Але далі такі люди думають: «Чи коли-небудь це зі мною буде? Чи можна розраховувати на те, що Бог зробить мене такою людиною, про кого буде сказано на небесах, на землі та під землею, що це людина, яка живе у повній віддачі Богові?» Брате, сестро, *«неможливе для людей можливе для Бога»*. Щиро вірте, що, коли Бог бере на себе турботу про вас у Христі, Він може зробити з вас людину повної віддачі. І Бог здатний підтримувати вас у цьому стані. Він здатний зробити так, щоб ви щоранку вставали з такою блаженною думкою (навіть якщо вона з'являтиметься опосередковано та в інших словах): «Бог про мене турбується. Мій Бог влаштовує моє життя для мене».

Дехто втомився вже думати про освячення. Ви про нього молилися, ви його прагнули, ви про нього благали, а воно все одно здається таким далеким! Ви дуже добре усвідомлюєте, як далеко від вас святість та смирення Ісуса. Любі друзі, єдина доктрина про освячення, яка відповідає Писанню, яка є реальною та дієвою, міститься у цих словах: *«Неможливе для людей можливе для Бога»*. Бог може освячувати людей. Своєю всемогутньою силою, яка несе освячення, Він може щомиті їх берегти. О, якби ми зараз наблизилися до Бога хоч би на крок! О, якби засяло Боже світло і якби ми краще пізнали нашого Бога!

Я можу й далі говорити про наше життя у Христі — жити як Христос, прийняти Христа як нашого Спасителя від гріха і як життя і силу. Але відкрити це вам може Бог на небесах. Про що сказано в молитві апостола Павла: *«Щоб Він дав вам за багатством слави Своєї силою зміцнитися через Духа Його в чоловікові внутрішнім»* (Ефесян 3:16)? Хіба ви не бачите, що всемогутній Бог виявляє Свою всемогутність у серцях Своїх дітей, які вірять у Нього, аби Христос міг стати Спасителем, Який мешкає у них? Ви намагалися це досягнути, зрозуміти, якось у це повірити, але у вас не виходило. А сталося так тому, що ви не прийшли до віри у те, що *«неможливе для людей можливе для Бога»*.

Тож я сподіваюся, що слово, сказане про любов, багатьох підвело до розуміння того, що в нас повинна вливатися любов зовсім по-новому. Наші серця мають наповнятися любов'ю з висоти — з джерела вічної любові — якщо ми хочемо, щоб вони завжди переливалися через край. Тоді для нас буде цілком природно любити своїх ближніх, як ягняткові природно бути лагідним і вовкові природно бути жорстоким. Коли мені дано буде дійти до такого стану, тоді що більше буде людина мене ненавидіти та говорити лихого про мене, що більш огидною та неприємною вона буде, то більше я її любитиму. Коли мені дано буде дійти до такого стану, тоді що більше перешкод, ненависті, невдячності буде навколо мене, то з більшою

силою любов зможе в мені перемагати. А допоки я цього не бачу, я насправді не кажу: «Це неможливе людям». Але якщо вас Бог підвів до того, що ви можете сказати: «Я почув про любов, яка є цілковито поза межами моїх сил. Це абсолютно неможливо», — тоді ми можемо прийти до Бога і сказати: «З Тобою це можливо».

Дехто кличе до Бога і благає про велике пробудження. Можу сказати, що ця молитва безперестанку у моєму серці. О, якби лише Бог пробудив Своїх віруючих! Я не можу думати про людей, які формально належать до Церкви, але ніколи не пережили навернення, про безбожників і скептиків, про усіх нещасних та загублених, яких бачу навколо, і при цьому не благати з глибини серця: «Боже мій, пробуди та оживи Свою Церкву та Свій народ». Небезпідставно тисячі сердець прагнуть святості та освячення — це провісник Божої сили. Бог викликає хотіння, а потім викликає і чин. Ці прагнення є свідченням і доказом того, що Бог викликав хотіння. Приймемо ж вірою, що всемогутній Бог викличе і чин серед Свого народу навіть більше, ніж ми просимо. «А Тому, — каже Павло, — *Хто може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо... Тому слава*» (Ефесян 3:20, 21). Нехай наші серця вголос скажуть ці слова. Слава Богові, Господу Всемогутньому, Який може зробити набагато більше, ніж ми наважуємося просити чи подумати!

«Неможливе людям можливе для Бога». Скрізь навколо нас світ гріха та скорботи, і у ньому діє сатана. Але пам'ятаймо, що Христос царює, Христос сильніший, Христос переміг, і Христос переможе. Уповайте та чекайте на Бога. Прочитаний уривок кидає нас додолу: «Неможливе людям», — але врешті-решт він високо нас піднімає: «можливе для Бога». Прив'яжіться до Бога. Любіть Його і покладайтеся на Нього як на Всемогутнього Бога, довіривши Йому не лише своє власне життя, але й усі ті душі, які ввірені вашій опіці. У молитві завжди і скрізь величайте Його всемогутність, кажучи: «Могутній Боже, я приймаю дію Твоєї всемогутності». І тоді прийдуть відповіді на молитви. А ви, як Авраам, укріпіться у вірі і прославлятимете Бога, бо будете зовсім певні, що Він має силу виконати те, що обіцяв.

